

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH SOBOWYCH**
Jan Nowak

MSWiA

AAD327929

DOL.413.4.2020.RS

Warszawa, 17 lutego 2020 r.

Pan

Mariusz Kamiński

Minister Spraw Wewnętrznych

i Administracji

ul. Stefana Batorego 5

02-591 Warszawa

WYSTĄPIENIE

Na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1000 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra jako organu odpowiedzialnego za nadzór nad działalnością wojewodów o wskazanie wojewodom, pełniącym funkcję organu nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego pod względem legalności, na konieczność respektowania w treści uchwał organów jednostek samorządu terytorialnego określających wzory deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przepisów o ochronie danych osobowych.¹

¹ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony danych osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

MINISTERSTWO SPRAW WNEĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
KANCELARIA GŁÓWNA

Urząd Ochrony
Danych Osobowych
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa

data: 2020-02-23

365/1
KRP ..... / .....

tel. 22 531 07 20
www.uodo.gov.pl

Impulsem do niniejszego wystąpienia jest pozyskanie przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych informacji o problemach z interpretacją i praktycznym stosowaniem ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach², zwanej dalej ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie pozyskiwanych przez gminy w deklaracjach śmieciowych danych osobowych właściciela nieruchomości (np. dat urodzenia, nazwisk, imion ojca oraz matki), jak również danych osób zamieszkujących w lokalu mieszkalnym (np. imię i nazwisko, miejsce urodzenia, PESEL).

Zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zobowiązane są do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w których zamieszkują mieszkańcy. Przepis art. 6m ust. 1 tej ustawy obliguje właścicieli nieruchomości do złożenia do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w określonym terminie.

Jednocześnie rada gminy może w drodze uchwały (jako aktu prawa miejscowego w rozumieniu art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej) nakładać na mieszkańców – właścicieli nieruchomości – pewne obowiązki w zakresie konieczności przedkładania informacji służących do ustalenia wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zatem art. 6m ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazuje, że deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Stosownie zaś do art. 6m ust. 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy określając wzór deklaracji może wymagać podania następujących danych:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę właściciela nieruchomości oraz adres miejsca zamieszkania lub siedziby,
- 2) adres nieruchomości,
- 3) dane stanowiące podstawę zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 4) numer telefonu właściciela nieruchomości,
- 5) adres poczty elektronicznej właściciela nieruchomości,
- 6) inne informacje niezbędne do wystawienia tytułu wykonawczego,
- 7) informacje dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

Z powyższego nie wynika możliwość pozyskiwania przez gminy danych osobowych osób zamieszkujących daną nieruchomość. Ze wskazanych projektów nie wynika także prawo do

---

² Dz. U. z 2019 r., poz. 1579 ze zm.

pozyskiwania danych właściciela nieruchomości w zakresie szerszym niż wyżej określony w przepisie.

W tym miejscu warto zaznaczyć, iż przyjmowane w uchwale rozwiązania nie mogą nakładać praw i obowiązków nie wynikających z ustawy, zarówno dla organów gminy jak i mieszkańców gminy – właścicieli nieruchomości. Ukształtowanie przedmiotowych obowiązków w zakresie przetwarzania danych osobowych w sposób dowolny, wbrew pierwotnym uprawnieniom ustawowym, będzie oznaczać naruszenie zasad wynikających z rozporządzenia 2016/679 (legalizmu, proporcjonalności i celowości).

Oceny zakresu danych wymaganych w treści wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dokonał również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu, w wyroku z 12 stycznia 2017 r. (I SA/Po 1459/16). Sąd stwierdził, że „przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie upoważniają organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do żądania podawania przez właścicieli nieruchomości informacji obejmujących dane osób zamieszkujących daną nieruchomość. Zatem na potrzeby ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wystarczające jest ustalenie samej liczby osób zamieszkałych pod danym adresem, a nie ich danych osobowych. Wysokość opłat jest określana na podstawie wyłącznie liczby osób, a nie ich danych identyfikacyjnych. Jednocześnie art. 51 Konstytucji określa, że ujawnienie informacji dotyczących osoby może odbywać się tylko na podstawie ustawy i ogranicza pozyskiwanie informacji o obywatelach do przypadków niezbędnych i uznawanych w demokratycznym państwie. W rezultacie gromadzenie danych osobowych osób zamieszkujących na terenie nieruchomości, na której powstają odpady, nie jest niezbędne do ustalenia wysokości opłaty, która uzależniona jest tylko od liczby osób zamieszkujących nieruchomość”.

Administrator jest obowiązany działać na podstawie obowiązujących przepisów i w granicach przez nie wyznaczonych. Szczególnie organy władzy publicznej są obowiązane przejść pozytywnie test proporcjonalności badanych rozwiązań w oparciu o istniejące normy prawne, co jest także konsekwencją wytycznych konstytucyjnych.

Podsumowując należy stwierdzić, że uchwalając deklaracje śmieciowe obowiązkiem organów gmin jest respektowanie zasad przetwarzania i ochrony danych osobowych mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem zasad wyrażonych przepisach rozporządzenia 2016/679. Obowiązkiem zaś wojewodów – orzekanie o nieważności uchwał w sytuacji niezgodności zawartych w nich treści z przepisami prawa.³ Jednocześnie pragnę wskazać, że organ nadzorczy zwrócił już uwagę na powyższą sytuację w maju 2013 roku (DOLiS – 072 – 12 / 13 / AFS).

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych mając świadomość pojawiających się nieprawidłowości w zakresie zbierania danych osobowych na podstawie uchwały rady gminy

---

³art. 90 ust. 1 w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.

sprzecznej z przepisami rozporządzenia 2016/679, zwraca się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra, o to aby w celach sprawowanego nadzoru nad wojewodami zwrócił uwagę na potrzeby przeglądu kształtowanych uchwał pod kątem ich zgodności z obowiązującymi przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Proszę także o poinformowanie Prezesa UODO o zajętych w tej sprawie przez Ministra stanowisku stosownie do art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, w terminie **30 dni** od daty jego otrzymania.

PREZES URZĘDU
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Jan Nowak